

## Ηθική. Περιοδικό φιλοσοφίας

Αρ. 16-17 (2023)



### Εισαγωγή

Παναγιώτα Βάσση

doi: [10.12681/ethiki.33672](https://doi.org/10.12681/ethiki.33672)

### Βιβλιογραφική αναφορά:

Βάσση Π. (2023). Εισαγωγή. *Ηθική. Περιοδικό φιλοσοφίας*, (16-17). <https://doi.org/10.12681/ethiki.33672>

## **Εισαγωγή**

Στον ανά χείρας τόμο του περιοδικού Ηθική φιλοξενούνται κείμενα της Διημερίδας που διοργάνωσε το Εργαστήριο Φιλοσοφίας του ΕΚΠΑ, «Φιλοσοφία- Διακυβέρνηση-Οικονομία» (PPElab), με τίτλο «Κώστας Παπαϊωάννου, ο φιλόσοφος της συμφιλίωσης. 40 χρόνια από τον θάνατό του (1925-1981)», στις 15 και 16 Ιουνίου 2021. Η Διημερίδα επιχείρησε να αναδείξει και να καλύψει πτυχές του πολύπλευρου στοχασμού του φιλοσόφου, που εκτείνεται από την αρχαιοελληνική σκέψη έως την κριτική του μαρξισμού.

Όλοι γνωρίζουμε ότι το διάστημα εκείνο, καλοκαίρι του 2021, οι συνθήκες της πανδημίας δεν επέτρεψαν τη διά ζώσης διοργάνωση και συμμετοχή στην εκδήλωση. Ωστόσο, η ανταπόκριση στην πρόσκληση του Εργαστηρίου ήταν μεγάλη και πολυθεματική. Το υψηλό επίπεδο των ανακοινώσεων τεκμαίρεται και από τα κείμενα των εισηγήσεων αυτού του τόμου. Οι εισηγήσεις που δημοσιεύονται εδώ καλύπτουν και τα τέσσερα πεδία των συνεδριών της Διημερίδας, που αντιπροσωπεύουν το σύνολο των ερευνητικών ενδιαφερόντων και του έργου του διανοητή: I. Αρχαία Ελλάδα και Ανθρωπισμός, II. Τέχνη και Θρησκεία, III. Μαρξισμός και Δημοκρατία, IV. Μάζα και Δημοκρατία.

Ενδιαφέρον παρουσιάζει η συμμετοχή νέων ερευνητών στη Διημερίδα, που ήταν και ένας από τους στόχους της διοργάνωσης. Δόθηκε αναλογικά λόγος στον εκδότη των έργων του στην Ελλάδα (Εναλλακτικές Εκδόσεις), και σε πρόσωπα που κατά το παρελθόν μελέτησαν και δημοσίευσαν έργα για τον φιλόσοφο. Σημαντική είναι η μαρτυρία του Γιώργου Κοντογιώργη, Ομότιμου Καθηγητή Πολιτικής Επιστήμης και τ. Πρυτάνεως (Πάντειο Πανεπιστήμιο), που συναντήθηκε και διαλέχθηκε με τον στοχαστή και μας μεταφέρει στο Παρίσι της δεκαετίας του 1970. Επομένως, η Διημερίδα ήταν ανοικτή σε όλα τα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας, περιλαμβάνοντας καταξιωμένους πανεπιστημιακούς καθηγητές, διδάκτορες,

υποψήφιους διδάκτορες, ερευνητές τόσο εντός, όσο και εκτός του ακαδημαϊκού χώρου.

Την πρωτοβουλία του Εργαστηρίου για τη Δημερίδα στήριξε το Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών διά του Κοσμήτορος, Καθηγητή, κ. Αχιλλέα Γ. Χαλδαιάκη, ο οποίος απηύθυνε χαιρετισμό, καθώς και το Τμήμα Φιλοσοφίας διά της Προέδρου του, Καθηγήτριας, κ. Βάνας Νικολαΐδου- Κυριανίδου, και των μελών του. Η κυρία Νικολαΐδου-Κυριανίδου απηύθυνε χαιρετισμό και προήδρευσε σε μία εκ των συνεδριών της Δημερίδας. Ομοίως, στο Προεδρείο ανέλαβαν τον συντονισμό μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος Φιλοσοφίας, συγκεκριμένα, οι Καθηγητές κ. Γιώργος Στείρης και Γιώργος Αραμπατζής και ο Αναπληρωτής Καθηγητής κ. Γιώργος Ν. Πολίτης. Οι κύριοι Γιώργος Αραμπατζής και Γιώργος Ν. Πολίτης και η κυρία Άννα Λάζου εκπροσώπησαν το Τμήμα Φιλοσοφίας με εισηγήσεις τους σε διαφορετικά πεδία του φιλοσοφικού στοχασμού του Παπαϊωάννου.

Το Πρόγραμμα της Δημερίδας υλοποιήθηκε σε συνθήκες άψογες, από υλικοτεχνικής πλευράς, για τις οποίες εργάστηκαν και συνεργάστηκαν άψογα μέλη του εργαστηρίου Φιλοσοφία-Διακυβέρνηση-Οικονομία και στα οποία οφείλονται θερμές ευχαριστίες. Ειδικότερα, τη γραμματειακή υποστήριξη ανέλαβε η κ. Δήμητρα Βαγενά, υπ. Δρ. Φιλοσοφίας και την απαιτητική ψηφιακή υποστήριξη έφερε εις πέρας ο κ. Παναγιώτης Αποστολόπουλος-Πέρρος, Δρ. Φιλοσοφίας του Τμήματος. Ομοίως, ευχαριστίες, για την τελική επιμέλεια των κειμένων που φιλοξενούνται στην Ηθική, οφείλονται στην κ. Ζαχαρούλα Θεοδώρου, τελειόφοιτη του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Φιλοσοφίας του Τμήματος. Καταληκτικά, οφείλω ένα μεγάλο Ευχαριστώ στον Διευθυντή του Εργαστηρίου, κ. Γιώργο Ν. Πολίτη, για την εμπιστοσύνη που μου έδειξε ως Επιστημονική Υπεύθυνη της Δημερίδας.

Κλείνοντας αυτή τη σύντομη εισαγωγική πλαισίωση των κειμένων του τόμου, θα ήθελα να θυμίσω πως η φιλοσοφία είναι για τον Παπαϊωάννου η στέρεη γη για να απιθώσει την πίστη του στον άνθρωπο, μακριά και απέναντι σε κάθε μηχανισμό που τείνει να συρρι-

κνώσει την ανθρώπινη ύπαρξη. Αυτή η κατάφαση στη ζωή, απέναντι στον μηδενισμό του πνεύματος, και η προσήλωση στην ανθρωπότητα μας θεωρώ ότι είναι η εξακολουθητική γοητεία και επικαιρότητα της σκέψης του, σε μια εποχή που όλα αυτά διακυβεύονται εκ νέου.

Παναγιώτα Βάσση  
Δρ. Φιλοσοφίας ΕΚΠΑ,  
Προσκεκλημένη Επιμελήτρια